

Evaluering af de politiske aftaler om organisering af affaldsområdet

Seminar 7. marts 2016

Deloitte.

Formål med evalueringsprojektet

De politiske aftaler

- De politiske aftaler fra 2007 og 2011 om organiseringen af affaldsområdet havde til formål at sikre en mere effektiv affaldssektor, særligt i relation til det genanvendelige erhvervsaffald.
- Overordnet set var formålet med de to politiske aftaler:
 - At sikre større økonomisk effektivitet, herunder at skabe et velfungerende marked.
 - At fastholde og videreudvikle den høje miljøkvalitet.
 - At sikre effektiv service og administration.

Evalueringen af de politiske aftaler

- Som en del af de politiske aftaler blev det vedtaget, at implementeringen af aftalerne og effekterne heraf skulle evalueres efter en årrække.
- Evalueringen skulle fokusere dels på implementeringen, dels på effekterne i forhold til de tre parametre om økonomisk effektivitet, miljøkvalitet og effektiv service og administration
- Det blev politisk aftalt i 2014, at evalueringen skulle have fokus på følgende 6 hovedelementer:
 - Markedsudsættelse af det kildesorterede genanvendelige erhvervsaffald
 - Genbrugspladser
 - Farligt genanvendeligt erhvervsaffald
 - Affaldsdatasystem
 - Affaldsgebyrer
 - Innovation

Deloitte.

- 2 -

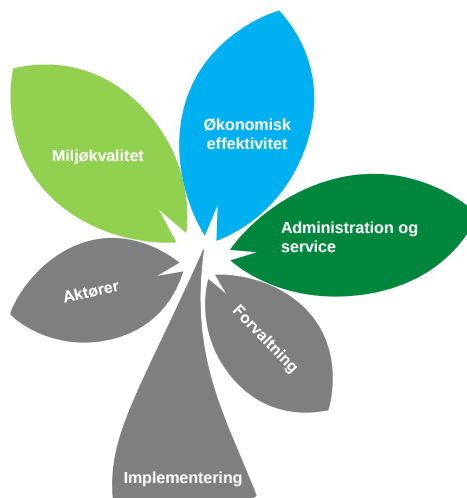
Tilrettelæggelse af evalueringsprojektet

Analysedesign

- Til grund for evalueringen ligger en omfattende opgavebeskrivelse (ca. 200 individuelle krav), som blev udarbejdet i efteråret 2014 med input fra de centrale interessenter – den senere følgegruppe.
- Kortlægning og analyse af hvert af de 6 hovedelementer er evalueret i overensstemmelse med de tværgående analysetemaer, dvs implementering samt effekter på økonomi, miljø samt service og kontrol.

Gennemførelse

- Evalueringsprojektet er gennemført i perioden fra marts 2015 til februar 2016 med opstarts- og fokuseringsfase fra medio marts til medio april, dataindsamling og kortlægning fra medio april til primo juni og analyse og afrapportering primært i perioden juli-september 2015.

Deloitte.

- 3 -

Dataindsamling – grundlag for evalueringen

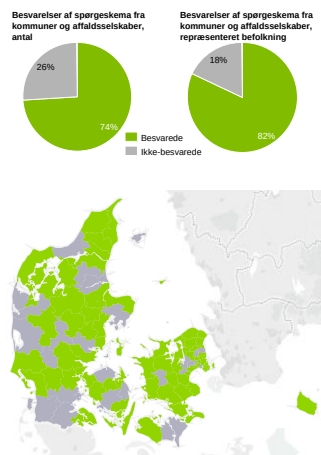
- Spørgeskema til alle kommuner og kommunale affaldsselskaber (73 besvarelser)
- Telefonisk spørgeskemaundersøgelse blandt affaldsproducenter (210 besvarelser)
- Spørgeskema til alle transportører og indsamlere registreret i Affaldsregistret (341 besvarelser)
- Interview med 15 kommuner og kommunale affaldsselskaber
- Interview med 13 transportører og indsamlere
- Interview med 4 kommunale behandlingsanlæg og 10 private genanvendelsesanlæg
- Interview med 7 indsamlere og 6 transportører
- Interview med interesseorganisationer (følgegruppemedlemmer, dog undtagen DE og ITD)
- Interview med Miljøstyrelsen og Energistyrelsen
- Kortlægning af virksomheder tilmeldt genbrugspladser (lister fra 57 kommuner, i alt 31.565 virksomheder)
- Input fra øvrige organisationer (Hold Danmark Rent, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Skovforening, Naturstyrelsen og Vejdirektoratet)
- Gennemgang og kortlægning af kommunale gebyrblade fra alle landets kommuner
- Gennemgang af notater og metoder for gebyrfastsættelse i 8 kommuner
- Gennemgang af regnskaber for 4 kommunale behandlingsanlæg
- Priser for affaldsbehandling på genanvendelsesanlæg
- Affaldsdata fra Affaldsdatasystemet og ISAG
- Udtræk af data fra Danmarks Statistiks virksomhedsstatistik
- Diverse regulering på affaldsområdet
- Øvrige offentlige tilgængelige datakilder

Deloitte.

- 4 -

Dataindsamling – Spørgeskema til kommuner og kommunale affaldsselskaber

- Besvarelsesprocenten var relativt høj, og alle de største kommuner deltog. Dækningsgraden ift. befolkning er derfor 82 pct.
- Spørgeskemaet var opdelt, så dele skulle besvares af driften (fx affaldsselskab), mens andre skulle besvares af myndigheden
- Nogle affaldsselskaber har svaret for flere kommuner
- Ikke alle har dog leveret fuldstændige besvarelser, og for enkelte spørgsmål, særligt vedrørende konkrete opgørelse af antal og typer af tilsyn og klassificeringer, er besvarelsesprocenten relativt lav.

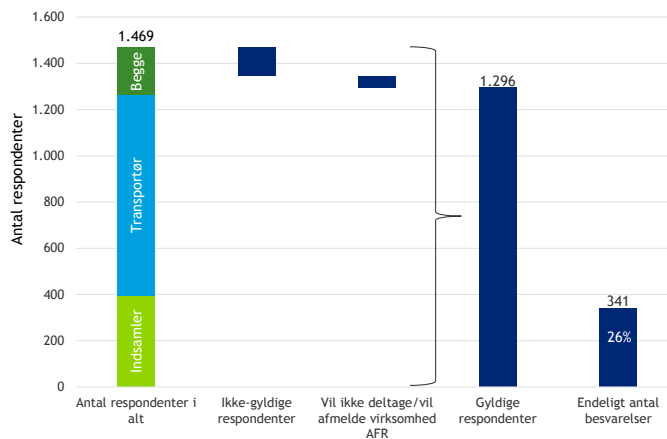

Deloitte.

- 5 -

Dataindsamling – Spørgeskemaundersøgelse blandt transportører og indsamlere

- Spørgeskemaundersøgelsen blev gennemført som en web-baseret spørgeskemaundersøgelse

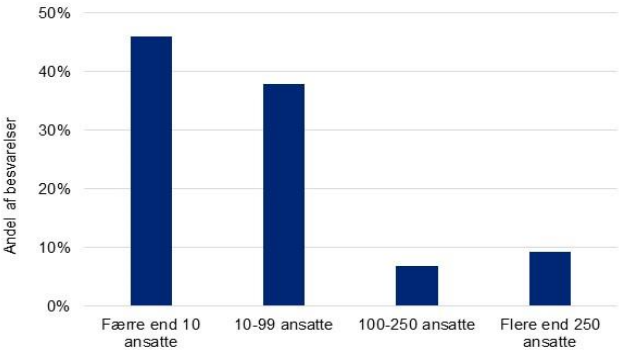

Deloitte.

- 6 -

Dataindsamling – Spørgeskemaundersøgelse blandt affaldsproducenter

- Telefonisk spørgeskemaundersøgelse blandt 201 virksomheder
 - Virksomhederne blev udvalgt for at sikre branchedækning og geografisk dækning
- På baggrund bla af ønsker fra interessentgruppen havde stikprøven en lille overvægt af mindre håndværksvirksomheder.

Deloitte.

Dataindsamling – interview

Interview med kommuner og kommunale affaldsselskaber

- Kommuner og kommunale affaldsselskaber til interview blev udvalgt med henblik på at sikre geografisk og demografisk spredning samt afdækning af forskellige typer af organisering.

Kommuner

Aarhus Kommune
Guldborgsund Kommune
Hjørring Kommune
Københavns Kommune
Roskilde Kommune
Randers Kommune
Solrød Kommune
Tønder Kommune

Affaldsselskaber

REFA (Lolland og Guldborgsund)
Nomi4s (Holstebro, Lemvig, Skive og Struer)
ARC (5 kommuner)
Vestforbrænding (19 kommuner)

Forsyningselskaber

Greve Solrød Forsyning
Svendborg, vand og affald
Tønder Forsyning

Interview med kommunale og private genanvendelsesplanlæg

- ARI, DE/GI og Miljøstyrelsen bistod med udvælgelse af virksomheder til interview
- Genanvendelsesplanlæg omfatter i analysens terminologi også indsamlere med forbehandling

Kommunale

Nomi4s
Affaldplus
AffaldVarme
Dansk Affald

Private

Norreco
RGS90
NCC Recycling
Stena
Marius Pedersen
Meldgaard
Aage Vestergaard Larsen
Nord
Ifgroup
SkjernPaper

Interview med indsamlere og transportører

- Virksomhederne er udvalgt med henblik på at sikre geografisk spredning og varierende størrelse
- DTL og ITD bidrog med forslag til virksomheder.

Kategori	Registrering i Affaldsregistret	Virksomhedsnavn
Indsamler	Indsamler og transporter	Marius Pedersen A/S
Indsamler	Indsamler og transporter	M. Larsen Vognmandsforretning A/S
Indsamler	Indsamler og transporter	Steen Tofteg A/S
Indsamler	Indsamler og transporter	Simsted Vognmandsforretning
Indsamler	Kun indsamler	Preben Andersen Vognmands- og renovationsforretning ApS
Indsamler	Kun indsamler	Hansen og Schmidt ApS
Indsamler	Kun indsamler	Hans Juel Jensen ApS, Vognmand og Entreprenør
Transportør	Kun transportør	Eurobulk Logistics A/S
Transportør	Kun transportør	IAT A/S
Transportør	Kun transportør	Favrskov Brænde & Containerservice
Transportør	Kun transportør	Steff's Budcentral
Transportør	Kun transportør	Verner Jensen Kranstransport aps
Transportør	Kun transportør	Dalmose Vognmandsforretning ApS

Deloitte.

Samarbejdsmodel

Styregruppen

Energistyrelsen

Energi-,
Forsynings- og
Klimaministeriet

Miljø- og Fødevareministeriet
Miljøstyrelsen

Følgegruppen

HÅNDVÆRKSRADET
for små og mellemstore virksomheder

Brancheorganisation
for den danske
vejgodstransport

Deloitte.

- 9 -

Basis for evalueringen af effekter

Som grundlag for effektanalyserne er anvendt en systematisk tilgang ved hjælp af et målhierarki.

Eksempler på indikatorer for opfyldelse af de tre effektmål

Evaluerings-objekt	Evaluerings-niveauer	Miljøeffekter	Økonomisk effektivitet	Effektiv service og administration	Estimering/ vurdering
Effekt af de politiske aftaler	 Effekt på sektor og samfundsniveau (impact)	• Grad af ressourceudnyttelse, fx mængder/andel af affald til genbrug og genanvendelse frem for forbrænding og deponi • Grad af fejlsortering i affaldskæden, mængder af dumping/ henkastelse af affald • Omfang af transport	• Priser på håndtering i de enkelte led i affaldskæden • Indtjening, jobskabelse og vækst blandt affaldsvirksomheder • Omkostninger til affaldsbortskaffelse hos affaldsproducenterne, herunder administrativt bøv	• Brugeroplevelst tilfredshed med serviceniveau • Gnidningsfri markeder og mindre administrativt bøv • Niveau af ressourceforbrug til administration (både virksomheder og myndigheder)	↑
	 Resultater for affaldsvirksomheder, forbrugere og kommuner (outcome)	• Omfang/vækst i genanvendelse • Omfang af affaldstransport • Benyttelse af forskellige behandlingsformer og steder • Udvikling af nye affaldsbehandlings teknologier • Påtaler, bøder og sanktioner	• Indtræden af nye virksomheder på markedet, ændrede omkostninger og øget konkurrence • Ændrede efterspørgselsforhold eller forbrugsmønstre • Gennemsnitlig og frit valg • Kosttætte gebyrer	• Udvikling og benyttelse af nye serviceydelser og løsninger • Ændringer i serviceniveau • Reguleringen, herunder indberetningspligt, overholdes • Gennemsnitlig i forhold til roller, rettigheder og pligter • Let at komme af med affald	
Implementering af de politiske aftaler	 Præstationer (output)	• Kvalitet af udstedte regler og vejledninger • Kendskab til de nye regler • Anvendelse af nye registre mv • Effektive processer for kontrol og tilsyn	• Kvalitet af udstedte regler og vejledninger • Kendskab til de nye regler • Anvendelse af nye registre mv • Kosttætte gebyrer • Faktisk afvikling af kommunale ordninger og anlæg	• Kvalitet af udstedte regler og vejledninger • Kendskab til de nye regler • Anvendelse af nye registre mv • Anvendte ressourcer på administration	↑
	 Aktivitet (proces)	• Indarbejdelse i bekendtgørelser, vejledninger mv • Ansøgningsprocesser og lister • Ændrede procedurer	• Indarbejdelse i bekendtgørelser, vejledninger mv • Ansøgningsprocesser og lister • Ændrede procedurer • Igangsættelse af afvikling af kommunale ordninger og anlæg • Ændrede gebyrer • De politiske aftaler om frit valg, rolle- og ansvarsfordeling, kostæthed, tilmeldordningen til genbrugspladser, adskillelse af driftshere og myndighedsrolle • Ressourcer, driftsudgifter og investeringer	• Indarbejdelse i bekendtgørelser, vejledninger mv • Ansøgningsprocesser og lister • Ændrede procedurer	
	 Ressourcer (input)	• De politiske aftaler om ændret organisering • Ressourcer til gennemførelse af de nye regler, driftsudgifter og investeringer		• De politiske aftaler om nye regler for overdragelse af ansvar for affaldet, kommunalt tilsyn • Ressourcer, driftsudgifter og investeringer	

Deloitte.

- 10 -

Markedsudsættelse af det kildesorterede genanvendelige erhvervsaffald, herunder farligt genanvendeligt erhvervsaffald

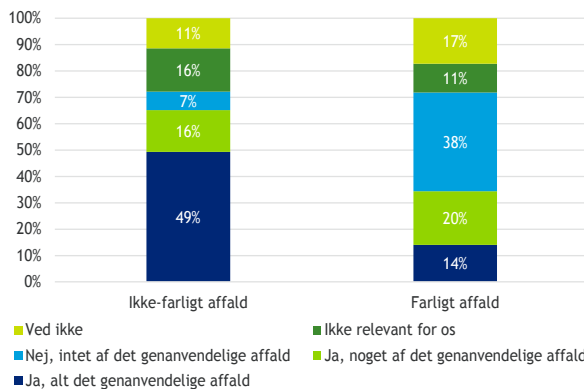
Markedsudsættelse af kildesorteret genanvendeligt erhvervsaffald (I)

Implementering – kendskab til frit valg

Kendskabet til det frie valg er ikke fuldt ud slået igennem i sektoren, og der er generel usikkerhed om roller og ansvar

- For farligt affald er kendskabet endnu ringere end for ikke-farligt affald.

Må jeres virksomhed frit vælge, hvor I afleverer det genanvendelige erhvervsaffald, når I kører som indsamler?

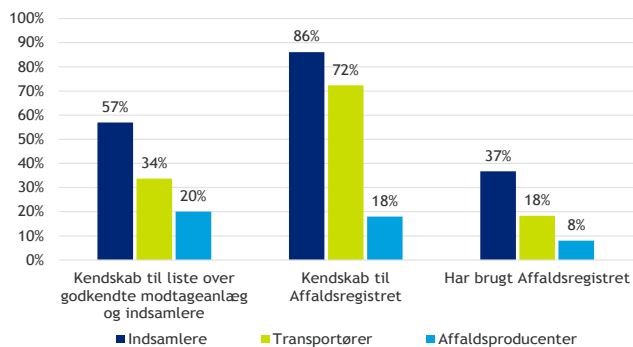
N = 158 indsamlere (ikke-farligt affald) og 64 indsamlere (farligt affald).

Markedsudsættelse af kildesorteret genanvendeligt erhvervsaffald (II)

Implementering – anvendelse af Affaldsregistret

- Kendskabet til Affaldsregistret er ikke udbredt og de virksomheder, der skal registreres, gør det ikke konsekvent.

Indsamlerne, transportørernes og affaldsproducenternes kendskab til og anvendelse af Affaldsregistret

N = 158 indsamlere og 181 transportører.

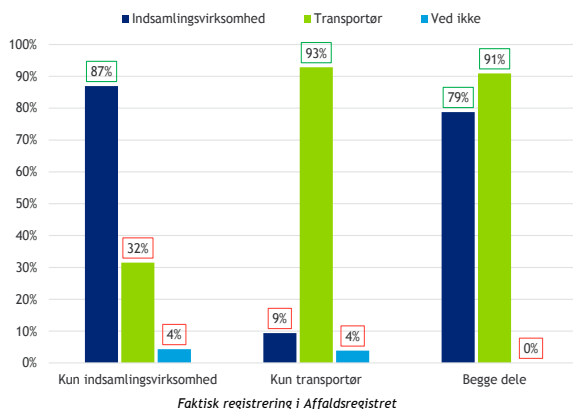
Deloitte.

- 13 -

Markedsudsættelse af kildesorteret genanvendeligt erhvervsaffald (III)

Implementering – anvendelse af Affaldsregistret

Hvad er I registreret som i Affaldsregistret?

N = 341. Det var muligt at sætte flere krydser.

Deloitte.

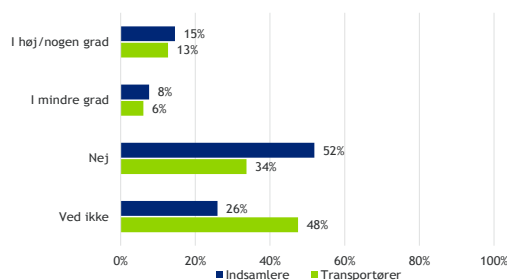
- 14 -

Markedsudsættelse af kildesorteret genanvendeligt erhvervsaffald (IV)

Implementering – ophør af de kommunale ordninger

- Der er fortsat nogen usikkerhed i markedet om kommunernes rolle, herunder at kommunerne ikke længere har anvisningsret.
- De kommunale behandlingsanlæg har haft mulighed for at fortsætte deres aktiviteter i relation til erhvervsaffald fra 2010 og indtil nu pga udskudt behandling af ansøgninger om dispensation.

Oplever indsamlerne og transportørerne, at kommunerne anviser det genanvendelige erhvervsaffald til egne anlæg?

N = 158 indsamlere og 181 transportører.

Deloitte.

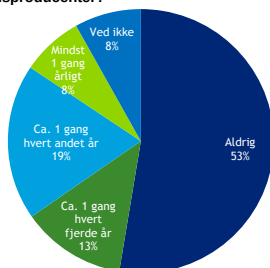
- 15 -

Markedsudsættelse af kildesorteret genanvendeligt erhvervsaffald (V)

Implementering – tilsyn

- Kommunerne skelner generelt ikke mellem rådgivning, affaldstilsyn efter miljøbeskyttelseslovens kap. 6 og miljøtilsyn af listevirksomheder efter miljøbeskyttelseslovens kap. 5.
- At der ikke skelnes mellem tilsynstyperne kan være problematisk af flere grunde, bla:
 - Miljøtilsynet er brugerfinansieret af de virksomheder, der føres tilsyn med, mens affaldstilsyn er skattefinansieret.
 - Miljøtilsyn vedrører kun listevirksomheder, mens affaldstilsyn vedrører alle affaldsproducerende virksomheder
 - Der sker en sammenblanding af rådgivnings- og tilsynsopgaverne.

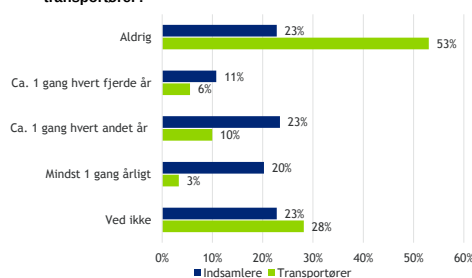
Hvor ofte gennemføres affaldstilsyn hos affaldsproducenter?

N = 173.

Deloitte.

Hvor ofte gennemføres affaldstilsyn hos indsamlere og transportører?

N = 158 indsamlere og 181 transportører.

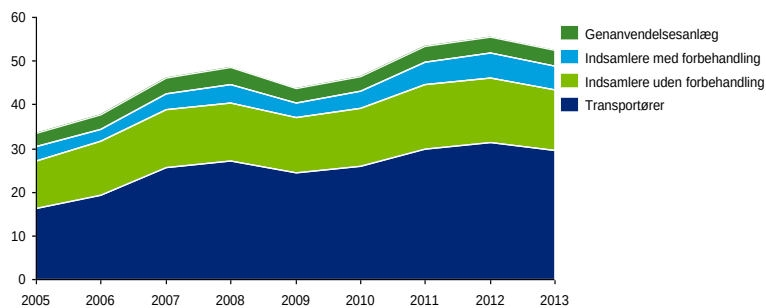
- 16 -

Markedsudsættelse af kildesorteret genanvendeligt erhvervsaffald (VI)

Økonomiske effekter – økonomisk vækst

- Analysen viser, at der samlet set har været en vækst i bruttoavance for affaldsvirksomhederne fra 2005 til 2013, særligt for transportørerne.
- Der er dog ikke indikationer af, at væksten skyldes markedsudsættelsen (væksten siden 2010 har været på niveau med udviklingen for en kontrolgruppe af vejgodstransportvirksomheder).

Bruttoavance for affaldsvirksomheder og kontrolgruppe, mia. kr.

Deloitte.

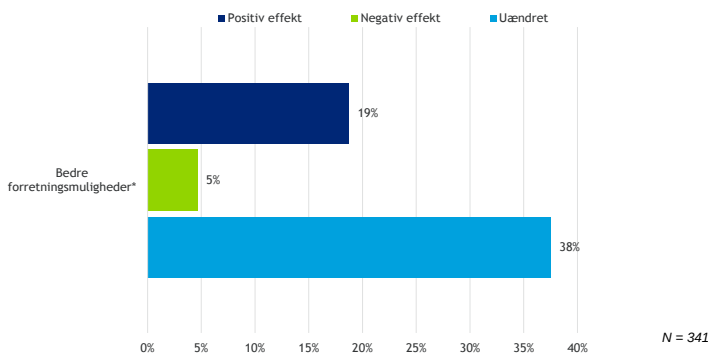
- 17 -

Markedsudsættelse af kildesorteret genanvendeligt erhvervsaffald (VII)

Økonomiske effekter – økonomisk vækst

- En stor del af transportører og indsamlere mener ikke selv, at markedsudsættelsen har haft en effekt på deres markedsmuligheder. Et stort mindretal vurderer dog, at markedsudsættelsen har haft en positiv effekt.

Indsamlerne og transportørernes vurdering af markedsudsættelsens effekt på forretningsmulighederne

Deloitte.

- 18 -

Markedsudsættelse af kildesorteret genanvendeligt erhvervsaffald (VIII)

Økonomiske effekter – konkurrenceintensitet

- Analyser viser, at mobiliteten på det private marked for behandling af kildesorteret genanvendeligt erhvervsaffald er på over 20 pct. årligt for fire undersøgte fraktioner. Det betyder, at mobiliteten i markedet er høj sammenlignet med andre sektorer.

Mobilitetsindeks for dynamikken blandt private aktører

	2011-2012	2012-2013	2013-2014	Aktører
Plast	0,43	0,42	0,49	283
Pap og papir	0,66	0,22	0,30	319
Jern og metal	0,48	0,21	0,27	381
Farligt affald	0,81	0,77	0,61	463

Deloitte.

Markedsudsættelse af kildesorteret genanvendeligt erhvervsaffald (IX)

Økonomiske effekter – konkurrence fra kommunale anlæg

- De kommunale behandlingsanlægs markedsandel er faldet fra 11 pct. til 6 pct. i gennemsnit.
- Enkelte kommunale anlæg har dog siden 2010 udvidet kapaciteten for særlige fraktioner.

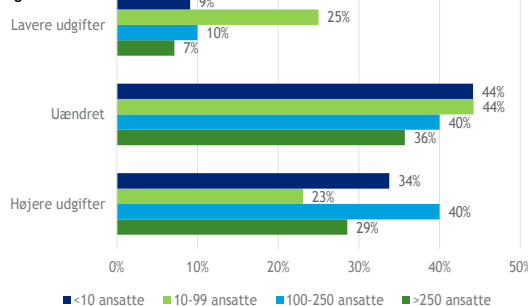
Deloitte.

Markedsudsættelse af kildesorteret genanvendeligt erhvervsaffald (X)

Økonomiske effekter – priser og omkostninger

- På baggrund af analysen og de tilgængelige data må det samlet set konkluderes, at markedsudsættelsen ikke har haft betydelig indflydelse på prisniveauet
- Dog synes der at være en tendens til, at særligt mindre virksomheder har oplevet stigende priser. Dette billede gælder også for farligt affald

Affaldsproducenternes vurdering af, hvordan regelændringerne har påvirket udgifterne til håndtering af deres genanvendelige affald

N = 153 (77 med <10 ansatte, 52 med 10-99 ansatte, 10 med 100-250 ansatte og 14 med >250 ansatte)

Deloitte.

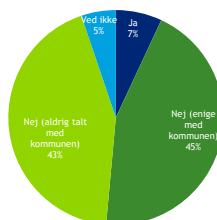
- 21 -

Markedsudsættelse af kildesorteret genanvendeligt erhvervsaffald (XI)

Økonomiske effekter – klassificering

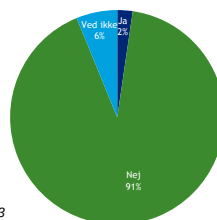
- Få affaldsproducenter, transportører og indsamler har oplevet problemer og uenigheder med kommunen om klassificering.

Har affaldsproducenterne været uenige med kommunerne om klassificering?

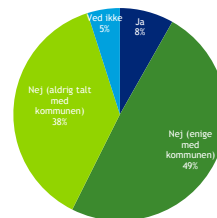

N = 173

Har kommunerne pålagt affaldsproducenterne at ændre klassificering?

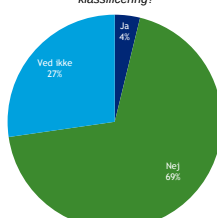

Har indsamlerne og transportørerne været uenige med kommunerne om klassificering?

N = 341

Har kommunerne pålagt indsamlerne og transportørerne eller deres kunder at ændre klassificering?

Deloitte.

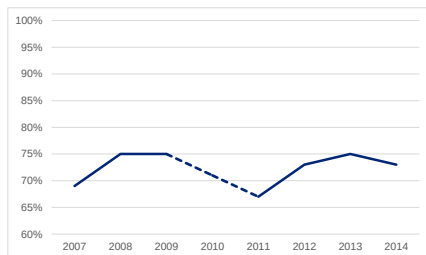
- 22 -

Markedsudsættelse af kildesorteret genanvendeligt erhvervsaffald (XII)

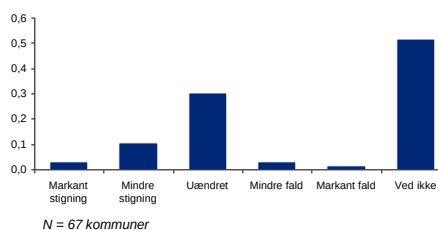
Miljøeffekter – genanvendelse

- Analysen tyder ikke på, at der er sket større ændringer i genanvendelsesgraden for erhvervsaffald. Data er dog behæftet med en betydelig usikkerhed.
- Kommunerne vurderer en lille tendens til, at mere erhvervsaffald klassificeres som genanvendeligt.

Udviklingen i genanvendelse af erhvervsaffald, i procent

Kommunernes vurdering af udviklingen i andelen af erhvervsaffald, der klassificeres som genanvendeligt

- Data dækker over betydelige udsving. Fx ser genanvendelsen af farligt affald ud til at være fordoblet mellem 2009 og 2011.

Deloitte.

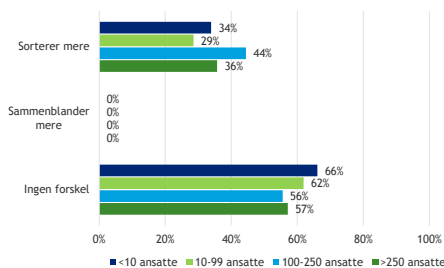
- 23 -

Markedsudsættelse af kildesorteret genanvendeligt erhvervsaffald (XIII)

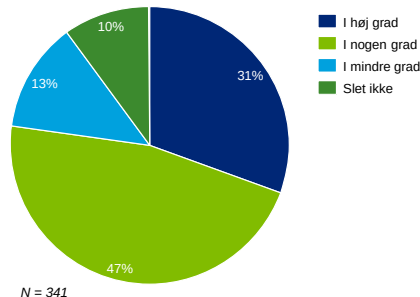
Miljøeffekter – kildesortering

- Affaldsproducenterne vurderer selv, at de sorterer mere og genanvender mere
- Transportører og indsamlere støtter kun i nogen grad den vurdering

Howdan vurderer affaldsproducenterne selv, at de håndterer det genanvendelige affald nu i forhold til før 2010?

Indsamlerne og transportørernes vurdering af, om affaldsproducenterne sorterer

Deloitte.

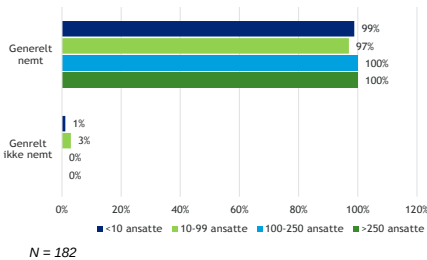
- 24 -

Markedsudsættelse af kildesorteret genanvendeligt erhvervsaffald (XIV)

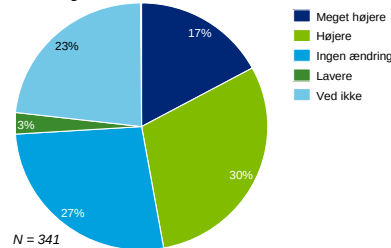
Administration

- Affaldsproducenterne vurderer generelt, at det er nemt at komme af med affaldet, men vurderer ikke, at markedsudsættelsen har været årsagen til dette.
- Samlet set tyder kortlægningen og analyserne på, at tidsforbruget til affaldshåndtering, særligt for indsamlere og transportører, er steget som følge af markedsudsættelsen.
- Det er forventeligt, idet både affaldsproducenter og transportører, men i særdeleshed indsamlere, har fået flere opgaver og mere ansvar med markedsudsættelsen.

Hvor nemt synes affaldsproducenterne, at det generelt er at komme af med affaldet?

Indsamlerne og transportørernes vurdering af, hvordan markedsudsættelsen har påvirket deres administrative tidsforbrug

Deloitte.

- 25 -

Spørgsmål eller kommentarer til markedsudsættelse?

Genbrugspladser

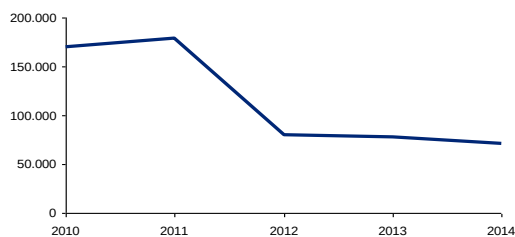

Genbrugspladser (I)

Implementering

- Virksomheder fik generelt adgang til genbrugspladserne fra 2010. Fra 2012 blev det ændret til en tilmeldeordning, mens virksomheder i 2013 fik adgang til genbrugspladser på tværs af kommunegrænser.
- Overgangen fra en obligatorisk til en frivillig ordning medførte et stort fald i mængden af erhvervsaffald til genbrugspladserne.
- Forløbet med flere på hinanden følgende ændringer af genbrugspladsordningen med korte mellemrum har gjort det vanskeligt både for kommunerne og virksomhederne at få overblik over reglerne, herunder pligter og rettigheder.
- Særligt for kommunerne har tilrettet deres aktiviteter og processer efter den ny regulering.

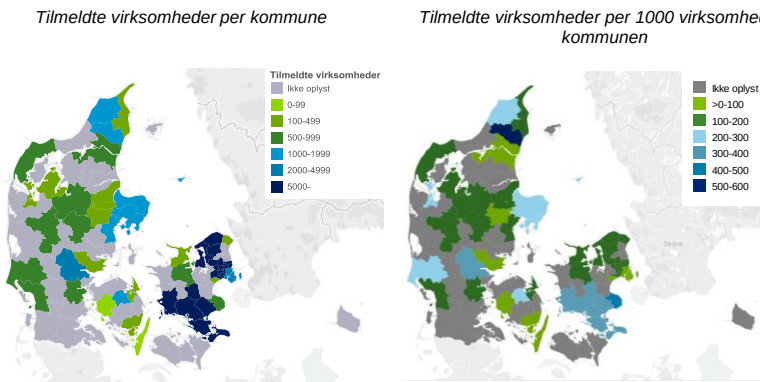
Indleverede mængder af ikke-farligt erhvervsaffald på genbrugspladser, ton

Genbrugspladser (II)

Økonomiske effekter – anvendelse af genbrugspladserne

- I de 57 kommuner, der har givet oplysninger herom, er der over 24.000 tilmeldte unikke virksomheder

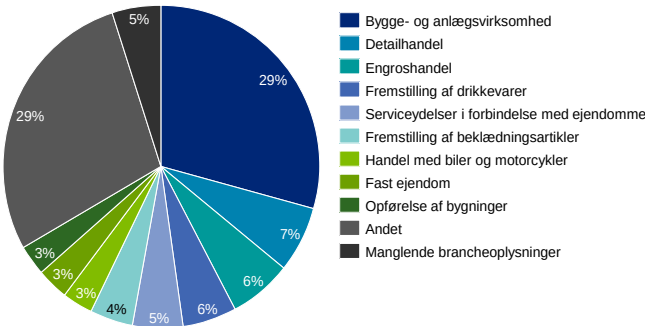
Deloitte.

- 29 -

Genbrugspladser (III)

Økonomiske effekter – virksomheder på genbrugspladserne

- 29 pct. af virksomhederne er bygge- og anlægsvirksomheder, det vil sige murere, tømrere, malere, elektrikere og VVS'ere. Detailhandel og engroshandel er de næststørste brancher med tilsammen 13 pct.

N = 24.091 virksomheder

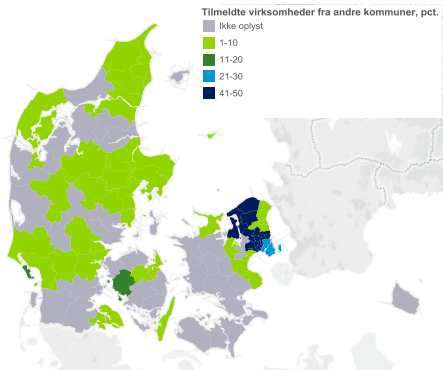
Deloitte.

- 30 -

Genbrugspladser (IV)

Økonomiske effekter – anvendelse af genbrugspladserne på tværs af kommuner

- Muligheden for at anvende genbrugspladser i andre kommuner er generelt udbredt (op til 10 pct. af tilmeldte virksomheder).
- I tæt befolkede områder med geografisk små kommuner er muligheden særligt udbredt (i store dele af hovedstaden og Nordsjælland er 40-50 pct. af tilmeldte virksomheder fra andre kommuner).
- I interview har enkelte kommuner anført, at virksomhederne oplever det som administrativt tungt og en barriere for anvendelse på tværs, at der er så forskellige ordninger i kommunerne – både i relation til betaling (abonnement, klippekort etc) og kontrolformer (klistermærker, tilmeldte CVR-numre etc)
- Dette støttes ikke af spørgeskemaundersøgelsen blandt affaldsproducenter

Deloitte.

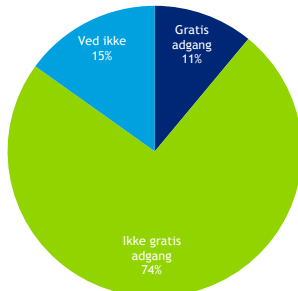
- 31 -

Genbrugspladser (V)

Økonomiske effekter – transportørers adgang til genbrugspladser

- Analysen viser, at transportørerne selv har ringe kendskab til mulighederne for adgang

Transportørernes kendskab til at aflevere affald på jeres genbrugsplads gratis på vegne af erhvervskunderne

N = 73 (50, der kun er registreret som transportør, og 23, der er registreret som både indsamler og transportør).

- Vestforbrænding og ARC har udarbejdet et standardskema, som transportørerne kan anvende, når de transporterer affald for andre
- En enkelt af de interviewede kommuner oplyser, at de betragter transportører som erhverv, der skal betale

Deloitte.

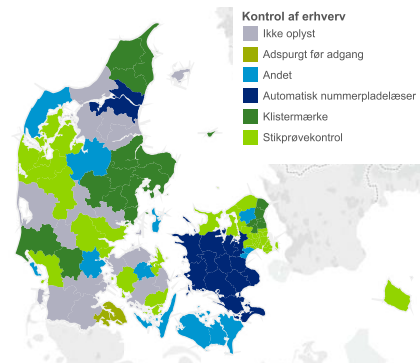
- 32 -

Genbrugspladser (VI)

Økonomiske effekter – effektiv kontrol på genbrugspladser

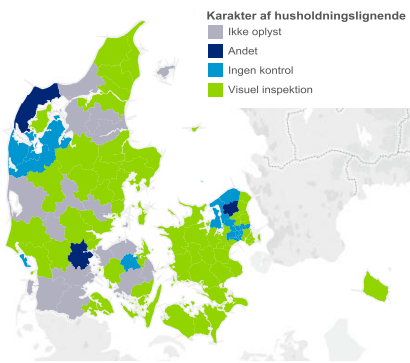
- Kontrollen på genbrugspladserne er meget varierende – både i karakter og i omfang. Det betyder også varierende effektivitet i kontrollen.

Kontrol af erhverv (betaling)

N = 83.

Kontrol af affaldets karakter (husholdningslignende)

N = 83.

Deloitte.

Genbrugspladser (VII)

Økonomiske effekter – effektiv kontrol på genbrugspladser

- Kommuner, som har valgt automatisk nummerpladelæser til at kontrollere erhverv på genbrugspladserne, har oplevet det største fald i mængder af erhvervsaffald siden indførelsen af tilmeldeordningen.

Kontrolform	Antal kommuner	Erhvervs-mængde, 2011	Erhvervs-mængde, 2012	Procentvis-ændring
Automatisk nummerpladelæser	16	63.822	11.223	-82%
Stikprøvekontrol	8	61.888	24.764	-60%
Klistermærke	13	38.279	28.497	-26%
Andet	9	19.396	18.798	-3%

- Ineffektiv kontrol kan medføre, at virksomheder snyder sig ind på genbrugspladserne i stedet for at betale for adgangen eller vælge en alternativ privat ordning. Tabellen viser kommunernes egne estimater af de mængder erhvervsaffald, der indleveres som husholdningsaffald, dvs snydes ind.

Kontrolform	Kommuner	Erhvervsaffald, 2014	Erhvervsaffald indleveret som husholdningsaffald, 2014	Andel
Automatisk nummerpladelæser	9	6.600	330	5%
Stikprøvekontrol	7	14.817	2.863	16%
Klistermærke	4	6.685	465	7%
Andet	9	20.667	3.677	15%

- Ca. 25 pct. af de 113 affaldsproducenter, der har svaret på spørgsmålet, oplyser, at de benytter genbrugspladsen uden at betale.

Deloitte.

Genbrugspladser (VIII)

Økonomiske effekter – kontrol med farligt affald

- Der er stor variation i registrering af og kontrol med indlevering af farligt genanvendeligt erhvervsaffald på genbrugspladserne, herunder at der er betalt særskilt gebyr for indlevering af farligt affald.
- En betydelig andel af de interviewede kommuner fører ikke systematisk kontrol med, at virksomheder ikke indleverer mere end 200 kg farligt affald per år.
- Alle kommuner oplyser dog, at virksomhederne efter anmodning kan få kvittering for aflevering af farligt affald.

Deloitte.

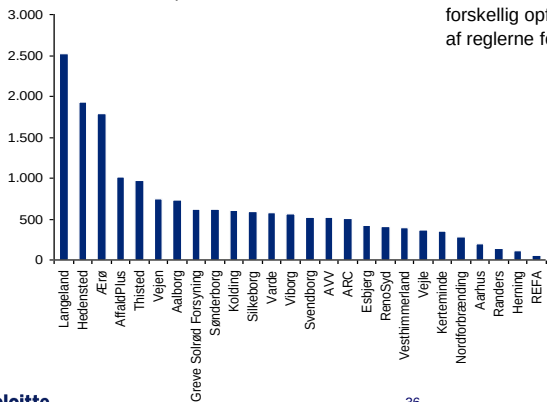
- 35 -

Genbrugspladser (IX)

Økonomiske effekter – omkostninger til kontrol

- Der er meget store forskelle på kommunernes omkostninger til erhverv på genbrugspladserne (fra 50 til 2.500 kr. per ton affald, i gennemsnit 366 kr. per ton).

Kommunernes omkostninger til erhverv på genbrugspladserne per ton erhvervsaffald, 2014, kr. per ton

Deloitte.

- 36 -

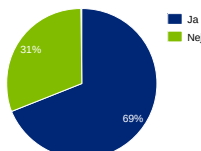
- Kontrol på genbrugspladserne er en helt central omkostningsdriver på genbrugspladserne
- Kommunerne giver generelt udtryk for, at kontrollen er en ressourcekrævende opgave.
- Dette kan hænge sammen med, at der er forskellig opfattelse i kommunerne om fortolkning af reglerne for kontrol af affaldets karakter.

Genbrugspladser (X)

Økonomiske effekter – frivillige organisationer

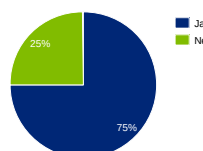
- Kortlægningen viser, at i størstedelen af kommunerne (20 af de 21, der har svaret), betaler frivillige organisationer på lige vilkår med erhverv. Kun ét sted afleverer de affald gratis.
- I en stor del af kommunerne kan de frivillige organisationer uden betaling opsætte indsamlingsmateriel, og genbrugeligt affald stilles gratis til rådighed for de frivillige organisationer.
- I godt 1/3 af kommunerne er etableret bytteordninger på en eller flere genbrugspladser, og en tilsvarende del af kommunerne driver egne genbrugsbutikker

Har de frivillige organisationer mulighed for at opstille indsamlingsmateriel på genbrugspladserne?

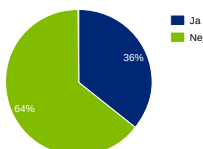
N = 71.

Er der etableret en ordning, hvor genbrugeligt affald (tøj m.m.) efterfølgende stilles til rådighed for de frivillige organisationer?

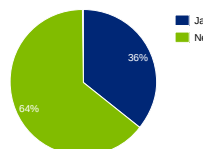
N = 67.

Er der etableret bytteordninger på en eller flere genbrugspladser i kommunen?

N = 67.

Driver kommunen en eller flere genbrugsbutikker i eget regi?

N = 67.

Deloitte.

- 37 -

Genbrugspladser (XI)

Miljøeffekter

- Halvdelen af de interviewede kommuner mener, at miljøkvaliteten på genbrugspladserne er bedre end de private alternativer, da der sorteres i flere fraktioner.
- De private indsamlere er mere forbeholdne, da de mener, at sorteringen på genbrugspladserne ikke altid er tilstrækkelig, bl.a. pga. manglende kontrol.
- Affaldsproducenter, transportører og indsamlere har ikke været i stand til at sammenligne kvaliteten på genbrugspladserne og de private alternativer.

Deloitte.

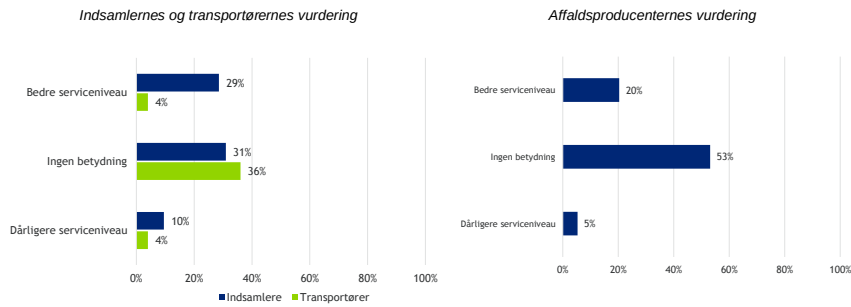
- 38 -

Genbrugspladser (XII)

Effektiv service og administration

- Virksomhederne oplever generelt genbrugspladserne som en nemt tilgængelig og ikke administrativt krævende løsning.
- Det kan ikke konstateres, om det skyldes de ændrede regler.

Indsamlernes, transportørernes og affaldsproducenternes opfattelse af markedsudsættelsens effekt på serviceniveauet på genbrugspladserne

N = 42 indsamlere, 50 transportører og 113 affaldsproducenter

Deloitte.

- 39 -

Spørgsmål eller kommentarer til genbrugspladser?

Affaldsgebyrer

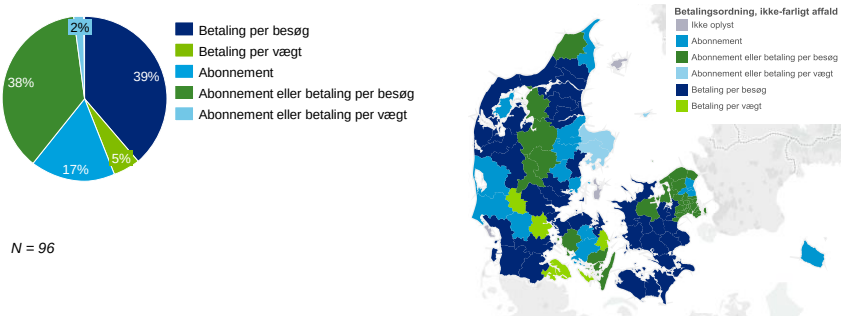

Affaldsgebyrer (I)

Implementering

- Kommunerne har haft kort tid til at implementere de nye gebyrstrukturer og finde et retvisende niveau.
- Det gælder også hvilke betalingsordninger, der er mest hensigtsmæssige – både for kommunen og virksomhederne.
- Særligt ændringen af genbrugspladsordningen fra en obligatorisk ordning til en tilmeldeordning har givet kommunerne udfordringer med at tilpasse gebyrerne til den faktiske brug af genbrugspladserne.

Kommunale betalingsordninger for virksomhedernes adgang til genbrugspladserne

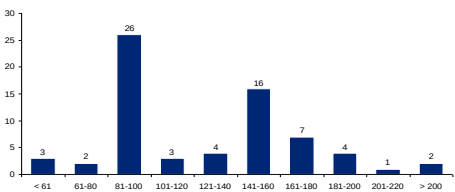

Affaldsgebyrer (II)

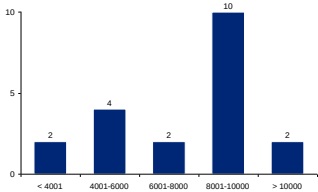
Økonomiske effekter – gebyrstørrelser

- Der er stor forskel på gebyrstørrelser for benyttelse af genbrugspladser

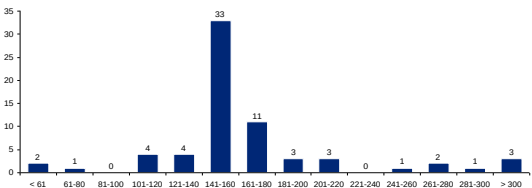
Gebyrstørrelse for betaling per besøg for almindelige biler, i kr.

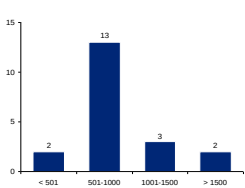
Gebyrstørrelse for abonnement for håndværkere og gartnere, i kr.

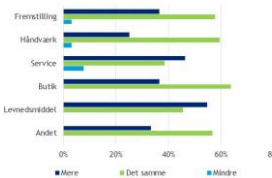
Gebyrstørrelse for betaling per besøg for varebiler, i kr.

Gebyrstørrelse for abonnement for øvrige virksomheder, i kr.

Deloitte.

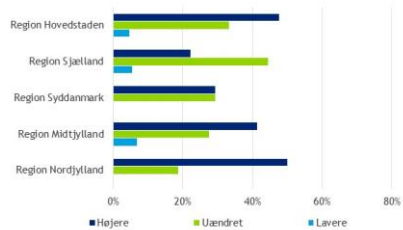

ørrelser

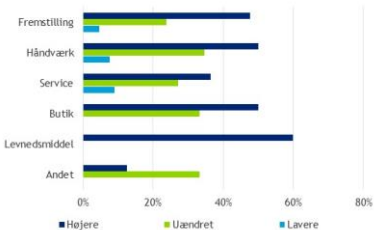
pørgeskemaundersøgelsen vurderer, at det er blevet dyrere at benytte

Affaldsproducenternes udgifter i forbindelse med benyttelse af genbrugspladser i dag sammenlignet med 2009

Besvarelserne er opdelt efter regioner

Besvarelserne er opdelt efter virksomhedstyper

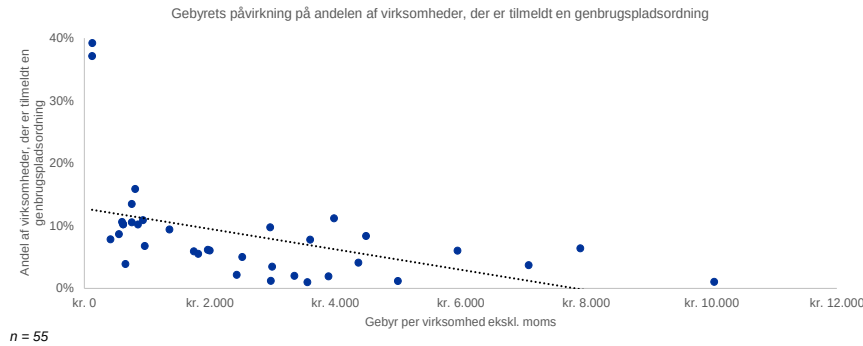

Deloitte.

Affaldsgebyrer (IV)

Økonomiske effekter – gebyrstørrelser

- Fra en tidligere analyse fra 2014 ser det ud som om, at der er en sammenhæng mellem størrelsen af genbrugspladsgebyret og antallet af tilmeldte virksomheder

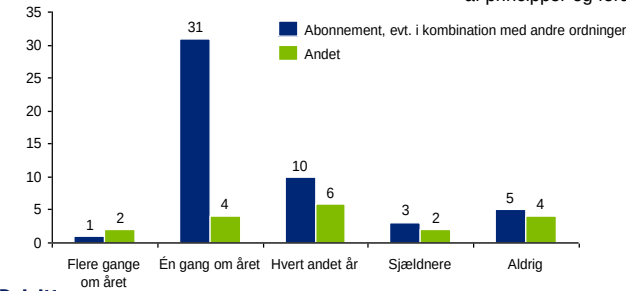
Deloitte.

- 45 -

Affaldsgebyrer (V)

Økonomiske effekter – kostægte genbrugspladsgebyrer

- Langt de fleste kommuner anvender brugerundersøgelser som grundlag for fastsættelse af de direkte omkostninger.
- For de kommuner, der anvender brugerundersøgelser, vil der generelt være et validt grundlag for beregning af de direkte omkostninger.
- Der er store variationer og uklarheder i metoderne for fastsættelsen af de *indirekte* omkostninger
- Der er stor variation i andelen af direkte og indirekte omkostninger i gebyrerne
- Der er stor variation i måden at fordele indirekte omkostninger mellem ordningerne – både husholdning og erhverv.
- En vurdering af, om der sker krydssubsidiering mellem ordninger vil kræve en nærmere analyse af principper og forudsætninger.

Deloitte.

- 46 -

Affaldsgebyrer (VI)

Miljøeffekter

- Indførelsen af gebyrer for erhverv og de gebyrstigninger, der har været siden 2010, har ikke umiddelbart har haft nogen negativ effekt i form af mere henkastet affald.
- Enkelte kommuner havde noteret en mindre stigning i henkastet affald lige efter regelændringerne, men det vendte tilbage til niveauet fra tidligere

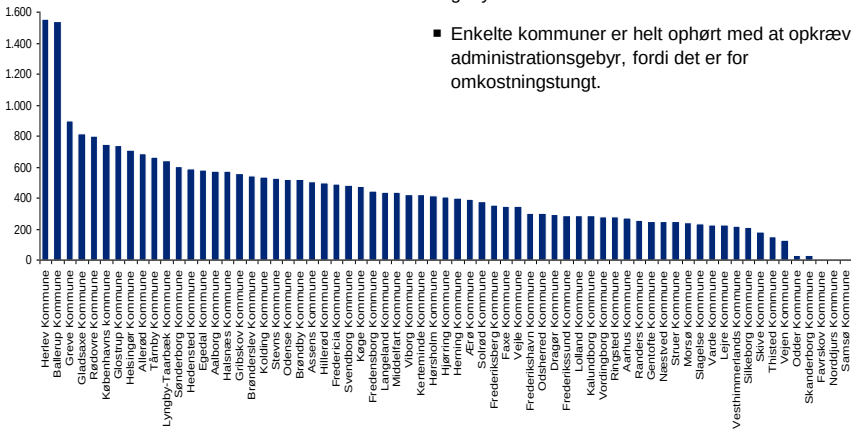
Deloitte.

- 47 -

Affaldsgebyrer (VII)

Effektiv service og administration – det generelle administrationsgebyr

- Der er stor variation kommunerne imellem i størrelsen af administrationsgebyret.
- I gennemsnit halvdelen af administrationsgebyret anvendes til administration af selve administrationsgebyret, det vil sige opkrævning af gebyret og sagsbehandling af fritagelser for gebyret.
- Enkelte kommuner er helt ophørt med at opkræve administrationsgebyr, fordi det er for omkostningstungt.

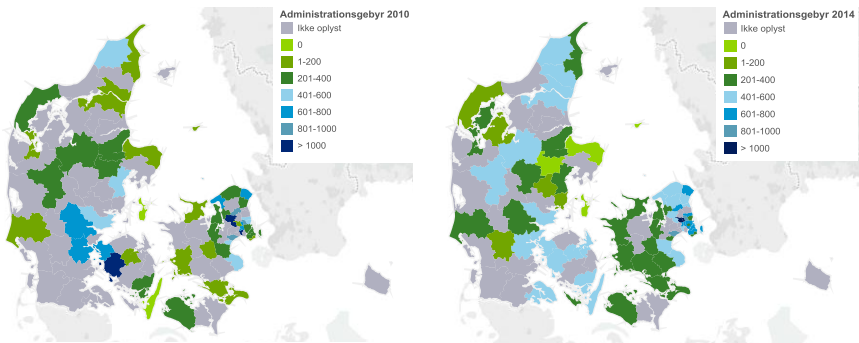
Deloitte.

- 48 -

Affaldsgebyrer (VIII)

Effektiv service og administration – det generelle administrationsgebyr

- Det gennemsnitlige administrationsgebyr har ikke ændret sig meget siden 2010. Det dækker dog over store ændringer på kommuneniveau.

Deloitte.

- 49 -

Affaldsgebyrer (IX)

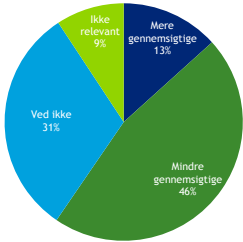
Effektiv service og administration – det generelle administrationsgebyr

- Det er uklart for virksomhederne, hvad formålet med administrationsgebyret er og hvad det dækker over.

- Særligt er kommunerne kritiske overfor kravet om opkrævning via CVR, da disse data ofte ikke er tilstrækkeligt opdaterede.
- Kommunerne anvender mange ressourcer på behandling af ansøgninger om dispensation fra gebyret, bla fra nystartede virksomheder, som ikke er automatisk udtaget efter omsætningsreglen.

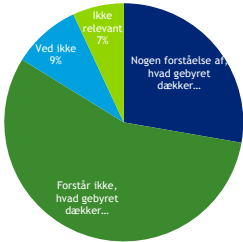
Affaldsproducenternes vurdering af gennemsnitligheden i kommunernes gebyrer

Er kommunernes gebyrer blevet mere gennemsnitlige siden markedsudsættelsen i 2010?

N = 173

Forstår affaldsproducenterne, hvad de affaldsgebyrer, som kommunerne opkræver, dækker?

Deloitte.

- 50 -

Spørgsmål eller kommentarer til affaldsgebyrer?

Affaldsdatasystemet

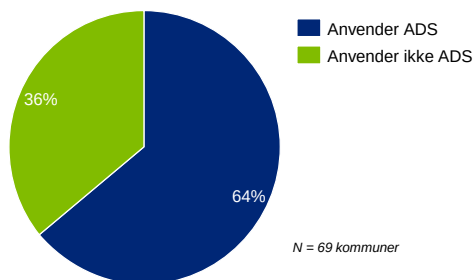

Affaldsdatasystemet (I)

Implementering – anvendelse

- Kortlægningen viser, at de grundlæggende elementer i Affaldsdatasystemet fungerer, og at størstedelen af aktørerne indberetter korrekt.
- Kortlægningen viser, at kun knap 2/3 af kommunerne anvender Affaldsdatasystemet til planlægning og tilsyn. Mere end 1/3 af kommunerne anvender aldrig systemet.
- Mere end halvdelen af kommunerne angiver, at de anvender data fra andre systemer – enten udelukkende eller som supplement til Affaldsdatasystemet, uanset at disse data ikke fuldt ud kan erstatte data i Affaldsdatasystemet til kommunernes opgaver.

Andel af kommunerne, der anvender Affaldsdatasystemet.

Deloitte.

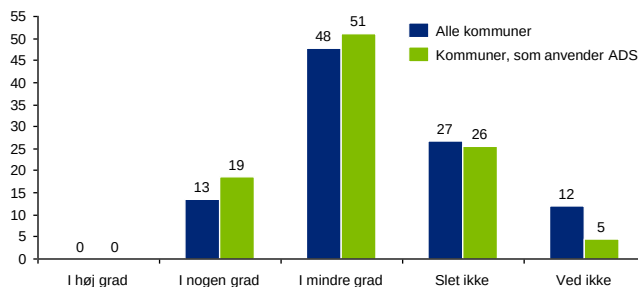
- 53 -

Affaldsdatasystemet (II)

Implementering – validitet

- Mange kommuner angiver som forklaring på den manglende anvendelse, at Affaldsdatasystemet ikke er egnet til de formål, som kommunerne skal anvende det til, samt særligt at data ikke er valide.
- Alle interviewede kommuner mener, at validiteten af data i Affaldsdatasystemet er for ringe til at kunne anvendes som eneste datakilde i forbindelse med planlægning og tilsyn.
- Indsamlere og transportører er mere positive, dog 61 pct. af indsamlere og

Kommunernes vurdering af om data i Affaldsdatasystemet er valide, pct.

Note: N = 67 kommuner i alt og 43 kommuner, som anvender Affaldsdatasystemet

Deloitte.

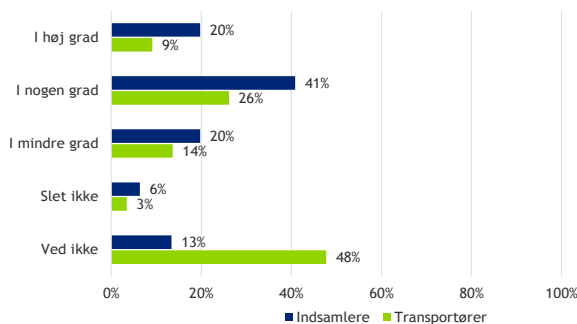
- 54 -

Affaldsdatasystemet (III)

Implementering – validitet

- Indsamlere og transportører er mere positive, men der er stadig en stor del, der vurderer at data i Affaldsdatasystemet kun i mindre grad eller i nogen grad er valide.

I hvor høj grad vurderer indsamlerne og transportørerne, at data i Affaldsdatasystemet er valide?

N = 142 indsamlere og 88 transportører (de respondenter, der kender til Affaldsdatasystemet).

Deloitte.

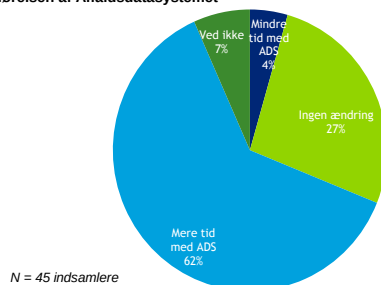
- 55 -

Affaldsdatasystemet (IV)

Økonomiske effekter

- 50 pct. af kommunerne har i spørgeskemaundersøgelsen givet udtryk for, at affaldsdatasystemet i mindre grad eller slet ikke er et mere enkelt og effektivt system end det tidligere, og 40 pct. har svaret ved ikke.
- Ingen af kommunerne i interviewrunden har givet udtryk for, at Affaldsdatasystemet har medført besparelser.
- Evalueringen viser desuden, at indsamlerne har et større ressourceforbrug til indberetning.
- Det kan ikke konstateres, om de forventede økonomiske effekter og administrative besparelser ved indførelse af Affaldsdatasystemet er blevet indfriet.

Indsamlernes tidsforbrug til registrering i Affaldsdatasystemet sammenholdt med før indførelsen af Affaldsdatasystemet

N = 45 indsamlere

Deloitte.

- 56 -

Affaldsdatasystemet (V)

Effektiv administration

- Der er siden 2010 opsparet gebyrmidler, blandt andet på grund af, at der de første år blev anvendt få ressourcer til kvalitetssikring.
- Kvalitetssikringsindsatsen er øget kraftigt over årene.

Miljøstyrelsens omkostninger og indtægter til Affaldsdatasystemet, mio. kr. i årets priser					
	2010	2011	2012	2013	2014
Samlede omkostninger	4,4	6,6	8,1	8,6	10,4
SIT (servere mv.)	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Løn	3,3	4,3	4,5	4,1	5,3
Fejlretning og optimering (drift)	0,5	1,6	1,9	3,0	3,9
Support fra leverandør	0,0	0,1	0,7	0,5	0,5
Konsulenter	0,0	0,0	0,4	0,4	0,1
Andre omkostninger	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
Indtægter fra kommuner	9,5	8,8	8,8	8,9	9,1
Resultat	5,1	2,2	0,8	0,3	-1,3

Deloitte.

- 57 -

Spørgsmål eller kommentarer til affaldsdatasystemet?

Innovation

Innovation

- Et af målene med de politiske aftaler var at understøtte innovation på affaldsområdet, blandt andet i form af muligheder for tilskud til markedsmodning af nye teknologier.
- 6 af de 14 interviewede genanvendelsesanstalter – både private og kommunale – har fået tilskud af teknologimidlerne
- Ingen af de interviewede indsamlere, heller ikke de med forbehandling, har søgt eller modtaget teknologimidler
- Det er vanskeligt og også for tidligt på baggrund af denne kortlægning og de relativt få afsluttede projekter på affaldsområdet at vurdere, om der har været en effekt af tilskud fra støtteordninger til projekter på affaldsområdet.
- 2 af 7 indsamlere (begge med forbehandling) vurderede, at markedsudsættelsen som sådan generelt har fremmet innovation og investeringer, bla hos dem selv

Spørgsmål eller kommentarer til innovation?

Om Deloitte Consulting – fra ide til virkelighed

Deloitte Consulting fokuserer på udvikling og effektivisering af kundernes organisation, kerneprocesser, økonomistyring og it for at bidrage til realisering af kundernes strategiske målsætninger. Vi kender den offentlige og den private sektor til bunds og kombinerer vores faglige kompetencer med evnen til at lede, styre og gennemføre projekter i komplekse miljøer. Det kan være som rådgivere eller som ansvarlige for processer fra ide til implementering.

Deloitte er Danmarks største revisions- og rådgivningsfirma. Vi tilbyder en bred vifte af ydelser og kombinerer konsulentrollen i Deloitte Consulting med Deloitte's kompetencer indenfor revision, skat og finansiering. Det giver vores kunder en unik mulighed for at få integrerede løsninger, der er skræddersyet til de enkelte opgaver.

Vi er del af den globale virksomhed Deloitte Touche Tohmatsu Limited. Vi udvikler og deler viden på tværs af kontorer i mange lande. Inspirationen fra udlandet kombineret med systematisk metodeudvikling på tværs af landegrænser sikrer, at vores løsninger altid tager udgangspunkt i den seneste viden. Det er forudsætningen for, at vi i dag og i fremtiden kan være en attraktiv og værdiskabende rådgiver.

Om Deloitte

Deloitte leverer ydelser indenfor revision, skat, consulting og financial advisory til både offentlige og private virksomheder i en lang række brancher. Vores globale netværk med medlemsfirmaer i mere end 150 lande sikrer, at vi kan stille stærke kompetencer til rådighed og yde service af højeste kvalitet, når vi skal hjælpe vores kunder med at løse deres mest komplekse forretningsmæssige udfordringer. Deloitte's cirka 200.000 medarbejdere arbejder målrettet efter at sætte den højeste standard.

Deloitte Touche Tohmatsu Limited

Deloitte er en betegnelse for Deloitte Touche Tohmatsu Limited, der er et britisk selskab med begrænset ansvar, og dets netværk af medlemsfirmaer. Hvert medlemsfirma udgør en separat og uafhængig juridisk enhed. Vi henviser til www.deloitte.com/about for en udførlig beskrivelse af den juridiske struktur i Deloitte Touche Tohmatsu Limited og dets medlemsfirmaer.

© 2016 Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab. Medlem af Deloitte Touche Tohmatsu Limited

Member of
Deloitte Touche Tohmatsu